

wethouder Jongen

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
jaarverantwoording 2017 en begroting
2019 ev OO, memo

DATUM
14 november 2018

BIJLAGEN
4

BEHANDELD DOOR
JJAM (Hans) Wintraecken

DOORKIESNUMMER
043 - 350 5462

ONZE REFERENTIE

E-MAILADRES
hans.wintraecken@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE

Geachte wethouder, Beste Bert

Onderstaande mijn beoordeling van de financiële situatie van het openbare onderwijs in Maastricht. Dit ter voorbereiding op de stadsronde op 15 januari 2019 met de besturen van het in Maastricht gevestigde openbaar onderwijs t.w. Stichting kom Leren en Stichting LVO.

Vooraf:

Art. 17 van de WPO en art. 53c van de WVO kennen aan de gemeenteraad van de gemeente waarin een openbare school is gelegen een overheersende overheidsinvloed toe voor zover het openbaar onderwijs betreft. Dit om de essentialia van het openbaar onderwijs in stand te houden.

In de statuten van de Stichting kom Leren en LVO is deze overheersende invloed uitgewerkt in:

- het instemmingsrecht door de gemeenteraad van een statutenwijziging (art. 16.4 kL/ 17.4 LVO)
- (mbt het openbaar onderwijs) het overlegrecht over de jaarstukken (art. 15.4 kL/ 12.5 LVO).
- dat in het jaarverslag verslag wordt gedaan van de werkzaamheden waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken¹ van het openbaar onderwijs (art. 15.6 kL/- LVO (53c.7 WVO) en
- dat de financiële situatie van het openbaar onderwijs vooral bekeken dient te worden vanuit het wettelijke gegeven dat er in de gemeente voldoende openbaar onderwijs wordt gegeven en of de financiële situatie van het schoolbestuur de continuïteit van het onderwijsproces voor zover het openbaar onderwijs betreft, waarborgt. Dit houdt o.a. in dat door het schoolbestuur gemaakte keuzes niet ter beoordeling aan de Raad hoeven worden voorgelegd.

¹ Wezenskenmerken van het openbaar onderwijs:

1. **actieve pluriformiteit** (actief en bewust aandacht schenken aan de verscheidenheid in levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in de Nederlandse samenleving. De ontmoeting en de dialoog vormen de wezenlijke kenmerken van de openbare school.
2. **algehele toegankelijkheid**: hoe wordt dit wezenskenmerk voor het OO gewaarborgd?
3. **bestuursvorm**. Het openbare onderwijs is een vindplaats voor democratisch handelen. Hoe komt bijvoorbeeld de gedragscode tot stand?

kom Leren

Jaarrekening 2017

De voorliggende jaarrekening 2017 van de Stichting kom Leren is opgebouwd uit de resultaten van 20 door de Stichting kom Leren bestuurde scholen waarvan er 8 in Maastricht zijn gevestigd: 5 openbare en 3 algemeen bijzondere scholen. De analyse van de jaarstukken is gebaseerd op een beeld op hoofdlijnen met als uitgangspunt of de financiële situatie van het schoolbestuur de continuïteit van het openbaar onderwijs kan waarborgen.

2017 sloot de kom Leren af met een positief resultaat van ruim 5 ton (begroot € 7347) als gevolg van een combinatie van hogere vergoedingen en kostenbeheersing.

*hogere rijksbijdrage (bijna 8 ton) dan begroot: ruim 4 ton voor de eerste opvang van asielzoekers en vreemdelingen (deze inkomsten waren niet in de begroting opgenomen vanwege het grillige en onvoorspelbare verloop van de aantallen); ruim 1,5 ton extra voor Passend Onderwijs en eenzelfde bedrag voor de post overige overheidsbijdragen die bij het opstellen van de begroting niet waren meegenomen omdat deze subsidies onzeker waren.

*minder loon/salariskosten (ruim 2,5 ton); bijna 5 ton lager dan begroot de overige personele lasten (kosten inhuur van externen, projectmanagement, personele risico's); huisvestingslasten vielen hoger uit dan begroot (bijna 1,3 m€) ivm noodzakelijke achterstallige bouwkundige klussen die niet in de onderhoudsplannen waren opgenomen.

De totale reserves en voorzieningen steeg t.o.v. 2016 met ruim m€ 1,5 naar m€ 11.1. Deze post zijn middelen om op het juiste, noodzakelijke moment te kunnen inzetten om de kwaliteit van onderwijs, personeel en faciliteiten te garanderen.

Kengetallen (solvabiliteit, weerstandsvermogen, liquiditeit, en kapitaalsfactor): positief, boven de wettelijke normen.

Conclusie: Stg kom Leren is momenteel financieel gezond en in control.

De in dit jaarverslag opgenomen accountantsverklaring vermeldt geen bijzonderheden.

Opvallende punten:

- it voorgaande jaarverslagen wordt nu wel aandacht besteed aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs en voldoet de stichting kom Leren hiermee aan de wettelijke voorwaarde (art.17.7 WPO).
- kom Leren prognosticeert tot 2022 een jaarlijkse krimp van circa 2,5% maar gelijktijdig wordt een afvlakking van de daling van de leerlingenaantallen waargenomen. Desgevraagd laat kom Leren weten dat in de meerjarenbegroting 2019-2022 rekening met deze 'trend' - een jaar gelijkblijvende aantallen en daarna een krimp van 1% - wordt gehouden.

Conceptmeerjarenbegroting 2018 -2022.

De komende jaren stuurt kom Leren, mede ten behoeve van een evenwichtige opbouw van reserves, bewust op een tekort in het resultaat aan, onder meer door het opnemen van een substantieel budget voor innovatie. Het jaar 2020 vormt daarop een uitzondering met een positief resultaat, omdat dan ook eenmalig met terugwerkende kracht door kom Leren betaalde transitievergoedingen worden teruggegeven. Van 2018 tot 2021 wordt extra geïnvesteerd in de ICT-infrastructuur en in innovatieve onderwerpen. Scholen worden gedurende deze vier jaar uitgedaagd eigen plannen met een innovatief karakter in te dienen. Denk aan nieuwe vormen van lesgeven, inclusief de noodzakelijke training en hulpmiddelen. Hiervoor wordt jaarlijks €400.000,- gereserveerd. In het jaarverslag 2018 zal er voor het eerst verslag worden gedaan over de uitkomsten van deze innovatiegelden.

De mjbegroting laat zoals hierboven vermeld, de komende jaren muv 2020, tekorten zien. Als men in aanmerking neemt dat de genoemde innovatiegelden jaarlijks €400.000 bedragen, kan geconcludeerd worden dat er zonder dit project -muv 2021- een positief resultaat zou worden bereikt.

De Meerjarenbegroting:

2019: -/- € 329.793

2020: +/+ € 51.204;

2021: -/- € 589.728 en

2022: -/- € 308.532 (vanaf dit jaar geen innovatiegelden meer).

Conclusie: Ondanks dat de Stichting kom Leren investeert in het onderwijs beïnvloedt dit de financiële situatie van het schoolbestuur niet of nauwelijks en komt de continuïteit van het onderwijsproces van het openbaar onderwijs niet in gevaar.

Porta Mosana College

De door LVO overgelegde jaarrekening is het resultaat van 23 onder deze Stichting vallende scholen. De begroting 2019 ev. is toegespitst op het openbare Porta Mosana College.

LVO:

*23 scholen (17 BRINnummers). UWC valt onder het BRINnummer van PMC (LVO is een van de grootste onderwijsbesturen van Ndl);

*‘Slechts’ 2 openbare scholen t.w. het Porta Mosana College in Maastricht (en Grotius College in Heerlen);

*30 locaties;

*199 VAVOleerlingen; 508 UWCM en 28.089 bekostigde leerlingen;

* 2.981 medewerkers / 2.469 Fte's waarvan 2.210 OP/1.840 fte's.

Jaarverslag 2017.

Inhoudelijk

1. In het voorwoord valt te lezen dat in 2017 de leerlingenkrimp in Limburg gevolgen heeft voor de ondersteunende processen en materiële voorzieningen. Die dalen immers niet mee met de leerlingenaantallen en zouden zonder scherpe bijsturing een steeds groter beslag leggen op de beschikbare middelen. Leerlingendaling leidt ook tot daling van het aantal leerkrachten en dus ook tot een geringere instroom van jongere docenten. In het verslagjaar is daarom beleid ontwikkeld om deze uitdagingen het hoofd te bieden, waaronder het aanbod van een generieke werktijdverminderingregeling voor medewerkers vanaf 58 jaar.
2. De inkomsten LVO-breed blijven dalen agv de dalende leerlingenaantallen. Op alle scholen gemiddeld met 2,5%.
3. Onderwijsinhoudelijk blijkt dit jaarverslag uitgebreid terug op hetgeen in 2016-2017 is gepresteerd t.a.v. het gepersonaliseerd leren dat maatwerkonderwijs wil bieden zodat leerlingen worden aangesproken en bediend op hun specifieke kwaliteiten. De scholen hebben in de afgelopen jaren talrijke initiatieven gestart om dit handen en voeten te geven. LVO ondersteunt dit programma.
4. Het jaarverslag vermeldt verder dat de onderwijsinspectie in 58 van de 64 afgegeven beoordelingen op het niveau van afdeling (vmbo basis/kader/t/g/, havo en vwo) een voldoende gaf. Geen van de afdelingen of scholen staat onder verscherpt toezicht. De afdelingen die een onvoldoende hebben gekregen, hebben gerichte verbeterplannen opgesteld.

De slagingspercentages 2016-2017 lagen voor het merendeel van de LVO-scholen boven het landelijk gemiddelde. Het VMBO-Maastricht lag over de gehele linie onder het landelijke gemiddelde² (vmbo bb: 95,3% → 98,1%; kader: 91,9% → 96%; gtl: 91,8% → 92,8%. tl: 89,2% → geen landelijk gemiddelde gevonden).

Financieel 2017

- a. 3,4 m€ tekort in 2017, was -/- 3,3m€ in 2016 en -/- 6,4 m€ in 2015. Operationeel resultaat is 0,6m€ positief maar na aftrek van het resultaat tlv bestemmingsreserves, komt het exploitatie-resultaat uit op -/- 3,4 m€
- b. de kengetallen laten goede cijfers zien.
- c. Het eigen vermogen bedroeg in 2017 60,5m€ (2016: m€ 64) waarvan m€ 46,9 betrekking heeft op bestemmingsreserves en de rest algemene reserve. Bestemmingsreserves zijn gericht op vernieuwingsprojecten, kwaliteitsimpulsen voor onderwijshuisvesting en personeel, reserves voor risico's zoals ontwikkeling financiering leerlingenstromen, onderwijskwaliteit- en vernieuwing, resultaatsverplichtingen, veiligheid en ICT.
- d. Meerjarenbegroting LVO:
2017: -/- m€ 3,4; 2018: -/- m€ 5,0; 2019: -/- m€ 4,5; 2020: -/- m€ 2,7; 2021: -/- m€ 1,6.
- e. Daling rijksbijdrage is het gevolg van de daling van het aantal leerlingen.
- f. Exploitatieresultaat 2018-2021 ontwikkelt zich vanaf 2019 positief doordat het brede programma Investeren in de Ontwikkeling van Onderwijs media 2018 eindigt.
- g. Negatieve ontwikkeling: relatie krimp tot het vaste karakter van de materiële lasten.
- h. LVO zorgt voor voldoende bestemmingsreserves voor het opvangen van bekende risico's en specifieke bestemmingen. Er is verder een buffervermogen van minimaal 15% van het vermogen ter dekking van onvoorziene risico's.
- i. Inspectie eist dat aan 2 ratio's wordt voldaan: solvabiliteit en liquiditeit en een buffervermogen van minimaal 15% van het totale vermogen ter dekking van onvoorziene risico's.
 - * Solvabiliteit 2017: iets boven de 15% maar komt in de komende jaren onder de door de inspectie gestelde norm van 15%.
 - * Liquiditeitspositie: goed (2017: m€ 41,9 en neemt naar verwachting af tot m€ 14 in 2021. Daling is in belangrijke mate het gevolg van het huisvestingsinvesteringsprogramma;
- k. Jaarverslag LVO 2017 is inclusief een gewaarmerkte accountantsverklaring
- l. In het jaarverslag wordt geen aandacht besteed aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs en voldoet de stichting LVO hiermee niet aan de wettelijke voorwaarde (art. 53c.7 WVO).

Begroting 2019 PMC.

1. Bekostigde leerlingen 2017: 2130. Prognose 2019: 1476
2. Exploitatieresultaat 2017 bedraagt ruim m€ 0,6 (2016: € 18.000).
3. Voor 2018 wordt een tekort verwacht van € 4.550, voor 2019 een positief resultaat van € 2.144.
4. 2018: m€ 0,5 extra bijdrage ter ondersteuning van de extra inzet a.g.v. de VMBOproblematiek in Maastricht.

Conclusie: Ondanks dat Stg LVO 2017 met een negatief resultaat afsloot is het voortbestaan van het openbare voortgezet onderwijs agv de financiële situatie van de school(bestuur) niet in gevaar.

Met vriendelijke groet,

Hans Wintraecken

² <https://www.scholenopdekaart.nl/middelbare-scholen>